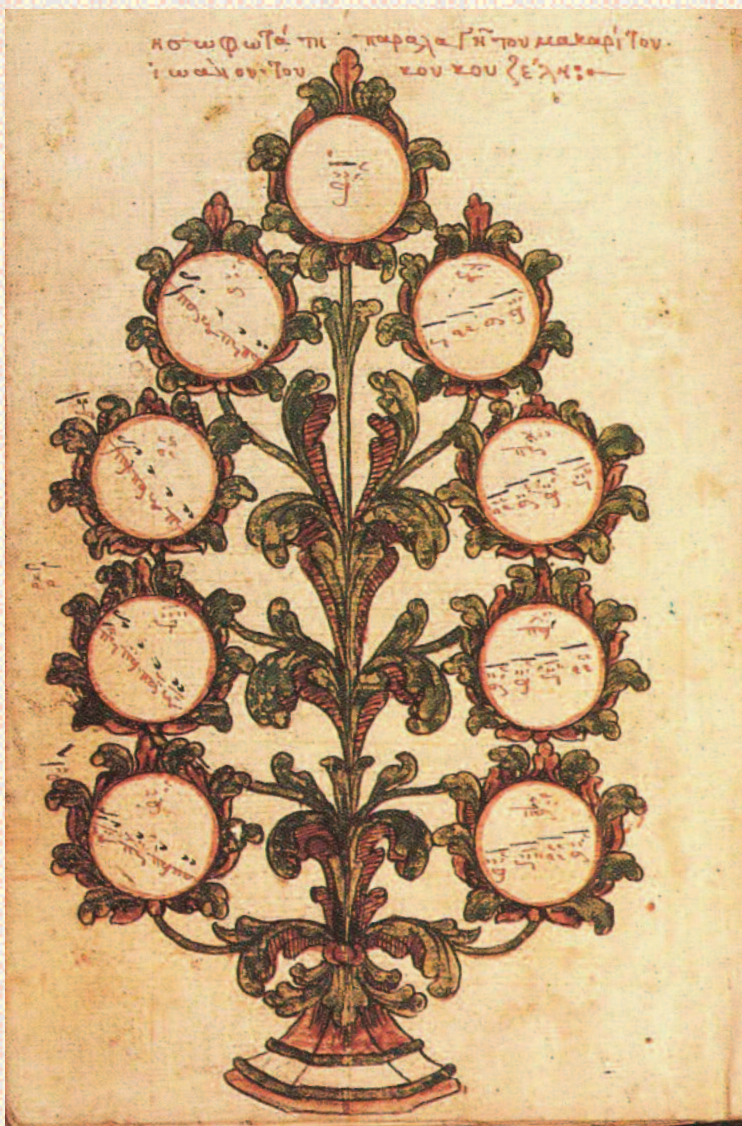

«Θεωρία και Πράξη τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

Ε΄ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΟ

Ἀθήνα, 13-15 Δεκεμβρίου 2012

«Ἐρωταποκρίσεις καὶ Ἀκρίβεια
τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«Θεωρία καὶ Πράξη τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

Ε΄ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΟ

«Ἐρωταποκρίσεις καὶ Ἀκρίβεια τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

Ἀθήνα, 13–15 Δεκεμβρίου 2012

- Τὸ Συνέδριο πραγματοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας μὲ τὴν ὀργανωτικὴ συμπαράσταση τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
- Οἱ Ψαλτικὲς Ἐκδηλώσεις στὸ πλαίσιο τοῦ Συνεδρίου τελοῦν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Πρυτάνεως κ. Θεοδόση Πελεγρίνη καὶ ἀφιερώνονται ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν στὴν πανεπιστημιακὴ κοινότητα ἐν ὄψει τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων.
- Ἡ Μεγάλῃ Αἴθουσα τοῦ Κεντρικοῦ Κτηρίου καὶ τὸ Ἀμφιθέατρο «Ἰωάννης Δρακόπουλος», ὅπου διεξάγονται οἱ ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου καὶ τελοῦνται οἱ Ψαλτικὲς Ἐκδηλώσεις, εὐγενῶς παραχωροῦνται ἀπὸ τὴν Πρυτανεία τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: • Γρηγόριος Θ. Στάθης, Ὅμ. Καθηγητῆς

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: • Ἀχιλλεὺς Χαλδαιάκης, Ἀναπλ. Καθηγητῆς

- Δημήτριος Μπαλαγεώργος, Ἐπίκ. Καθηγητῆς
- Θωμᾶς Ἀποστολόπουλος, Ἐπίκ. Καθηγητῆς
- Φλόρα Κρητικοῦ, Λέκτωρ
- Γρηγόριος Ἀναστασίου, Διδάκτωρ – ἐπιστ. συνεργάτης τοῦ IBM gr_anastasiou@yahoo.gr

Γραμματεία, Συντονιστικὴ – Ἐκτελεστικὴ

Γρηγόριος Ἀναστασίου, Διδάκτωρ

Σεβαστὴ Μαζέρα, Διδάκτωρ

Γεώργιος Σμάνης, Διδάκτωρ

Βασίλειος Σαλτερῆς, Διδάκτωρ

Theoria and Praxis of the Psaltic Art

V CONGRESS MUSICOLOGICAL – PSALTIC

Athens, 13-15 December 2012

“Questions and Answers on the Psaltic Art”

Tel & Fax. +30 210-3843545, mob. +30 6942576845,

e-mail: ibyzmusic@ecclesia.gr

Πέμπτη 13 Δεκεμβρίου 2012

ώρα 9.00 πρωινή

Άμφιδέατρο «Ἰωάννης Δρακόπουλος»

Ἔναρξη τοῦ Συνεδρίου (Ἐγγραφὲς ἀπὸ ὥρα 8.30)

- ✦ **Καλωσόρισμα καὶ ἔκφραση εὐχαριστιῶν**, ἀπ' τὸν κ. Γρ. Θ. Στάδη, Ὁμότιμο Καθηγητὴ – Διευθυντὴ τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας.
- ✦ **Ἀνάγνωση** μηνυμάτων καὶ χαιρετισμοί.
- ✦ **Εὐλογητικὴ Προσφώνηση** καὶ Κήρυξη ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ε' Διεθνoῦς Συνεδρίου ἀπ' τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμο, Πρόεδρο τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Β.Μ.

Άμφιδέατρο «Ίωάννης Δρακόπουλος»

Ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις

1η ΠΡΩΪΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος· Γρ. Θ. Στάδης

- 9.30 Γρηγόριος Ἀναστασίου, «Ἡ σημειογραφικὴ παράδοση τῶν βυζαντινῶν Ἀνοιξανταρίων»
- 9.50 Ἰωάννης Διάκος, «Ἐξηγήσεις δέσεων τοῦ ἀ΄ ψαλμοῦ *Μακάριος ἀνὴρ* ἀπὸ τὸν Πέτρο Πελοποννήσιο στὸν αὐτόγραφο κώδικά του, ἀρ. 1 τῆς βιβλιοθήκης Παναγιώτη Γριτσάνη, Ἰ. Μ. Ζακύνθου»
- 10.10 Κυριάκος Καλαϊτζίδης, «Ἡ χρῆση τῆς βυζαντινῆς παρασημαντικῆς στὴν σημειογράφηση κοσμικῶν μελῶν»
- 10.30 Ἰωάννης Πλεμμένος, «“Ὡδὴ Κυρίου ἐπὶ γῆς ἄλλοτριας”· Ἡ μουσικὴ ἔκφραση στὴν Ψαλτικὴ Τέχνη μέσα ἀπὸ ἔργα Ἐξωτερικῆς Μουσικῆς»
- 10.50 Elena Chirceș, «The Research of Byzantine Music in Romania. Questions and Answers»
- 11.10 Συζήτηση – Διάλειμμα

2η ΠΡΩΪΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος· Ἀντώνιος Ἀλυγιζάκης

- 12.00 Παντελεῆμων Ζαφείρης, «Byzantine music system and Mediteraneanism - ‘The diversity within the same place’»
- 12.20 Δημοσθένης Φιστουρῆς, «Groping about elements of Byzantine music in the works of two of the greatest composers of the Ottoman - Turkish classical music: Buhurizade Mustafa Itrî and Zaharya»
- 12.40 Μιλτιάδης Παππᾶς, «Ἡ κωδικοποίηση τοῦ ἀργοῦ καὶ συντόμου μέλους τῆς πατριαρχικῆς μουσικῆς παραδόσεως στὸν πατριαρχικὸ ναὸ μετὰ τὴν Μεταρρύθμιση τοῦ 1814»
- 13.00 Μιχαὴλ Στρομπάκης, «Ἡ ψαλτικὴ παράδοση τῆς Χίου κατὰ τὸ ἀ΄ μισὸ τοῦ κ΄ αἰῶνα»
- 13.20 Ἰωάννης Ἀρβανίτης, «Ρυθμὸς, ρυθμικὴ χειρονομία καὶ ρυθμικὴ ἔκφραση· θεωρητικὲς καὶ πρακτικὲς διαστάσεις»
- 13.40 Συζήτηση – Λήξη πρωϊνῶν συνεδριῶν

ἀπόγευμα

Ἀμφιθέατρο «Ἰωάννης Δρακόπουλος»

Ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις

1η ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
Πρόεδρος· Χαράλαμπος Σπυρίδης

- 17.00 Γεώργιος Κωνσταντίνου, «Ὁ μῦθος τῆς μουσικῆς Ὀκταητίας»
- 17.20 Ἀγαμέμνων Τέντες, «Οἱ παλαιοὶ Ἑῤῥοὶ κατὰ τὸ Θεωρητικὸν Μέγα τῆς Μουσικῆς»
- 17.40 Ἀντώνιος Ἀλυγιζάκης, «Οἱ Δεύτεροι Ἑῤῥοὶ στὴ Θεωρία καὶ τὴν Πράξη»
- 18.00 Γεώργιος Σμάνης, «Παρανόηση τῶν προγενέστερων πηγῶν καὶ λανθασμένη ἀπόδοση τοῦ χρωματικοῦ γένους στὰ θεωρητικὰ ἐγχειρίδια τῆς ἐξωτερικῆς Μουσικῆς τοῦ ἰδ' αἰ.»
- 18.20 Ἀθανάσιος Βουρλῆς, «Πῶς δεῖ ψάλλειν (βιβλικοπατερικὴ δεμελίωση)»
- 18.40 Κωνσταντῖνος Καραγκούνης, «Περὶ ἱερᾶς Ψαλμῳδίας διδασκαλίης τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου καὶ ἁπίηξησ' αὐτῶν στὴν ὀρθόδοξο πνευματικότητα»
- 19.00 Συζήτηση – Λήξη 1ης ἀπογευματινῆς συνεδρίας

ἑσπέρα, ὥρα 19.30

Μεγάλῃ Αἴθουσα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Κεντρικὴ Διάλεξη – Ψαλτικὴ Ἐκδήλωση

- 19.30 Γρηγόριος Θ. Στάδης, «Ἐρωταποκρίσεις καὶ Ἀκρίβεια τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης ἐν ἔτει σωτηρίῳ 2012»
- 20.10 Χαιρετισμὸς τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κ. Θεοδῶση Πελεgrίνη, καὶ ἀφιέρωση τῶν Ψαλτικῶν Ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν στὴν πανεπιστημιακὴ κοινότητα ἐν ὄψει τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων
- 20.20 Χορὸς Ψαλτῶν «Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης». Χοράρχης· ὁ Ἀναπλ. Καθηγητῆς καὶ Πρωτοψάλτης κ. Ἀχιλλεὺς Γ. Χαλδαιάκης

Παρασκευή 14 Δεκεμβρίου 2012

πρωί

Μεγάλη Αΐδουσα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις

3η ΠΡΩΪΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος· Κωνσταντῖνος Καραγκούνης

- 9.30 **Σέθη Μαζέρα-Μάμαλη**, «Οἱ Μέθοδοι τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης: διδακτικοὶ στόχοι καὶ προκύπτοντα ὀφέλη»
- 9.50 **Ἄντωνιος Κωνσταντινίδης**, «Τῶν ἐν τῇ μουσικῇ διαπρεψάντων τίς ἡ διαφορά; οἱ μὲν γὰρ τὸν λόγον προέκριναν οἱ δὲ τὴν αἴσθησιν οἱ δὲ τὸ συναμφοτέρον...»
- 10.10 **Δημήτριος Μπαλαγεώργος**, «Ἡ μουσικὴ Θεωρία ὡς Γραμματικὴ»
- 10.30 **Θωμᾶς Ἀποστολόπουλος**, «Σύμβολα καὶ συμβολισμοὶ στὴν θεωρητικὴ ὕλη τῆς Ψαλτικῆς»
- 10.50 **π. Σπυρίδων Ἄντωνίου**, «Μιχαὴλ Βλεμμύδης ἐρμηνεία τῶν σημαδιῶν. Ἡ συμβολικὴ τῆς Ψαλτικῆς καὶ τῶν εἰκονογραφικῶν παραστάσεων»
- 11.10 **Συζήτηση - Διάλειμμα**

4η ΠΡΩΪΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος· Θωμᾶς Ἀποστολόπουλος

- 12.00 **Maria Alexandru**, «Ἐρωταποκρίσεις σχετικὰ μὲ τὸ μουσικοθεωρητικὸ ἔργο τοῦ Γρηγορίου Μπούνη Ἀλυάτη»
- 12.20 **Ἀχιλλεὺς Χαλδαιάκης**, «Ἡ ‘ἀκριβολογία’ Ἰωάννου ἱερέως τοῦ Πλουσιαδηνοῦ»
- 12.40 **Gerda Wolfram**, «The Anastasimatarion of Akakios Chalkeopoulos»
- 13.00 **Δημήτριος Δελβινιώτης**, «Ἀκουστικὰ καὶ μουσικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ 6' ἑωθινοῦ δοξαστικοῦ σὲ σχέση μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ συνηθισμένη ὁμιλία»
- 13.20 **Χαράλαμπος Σπυρίδης & Ἑλένη Σπυρίδου**, «Πολυμεσικὴ ἐκπαιδευτικὴ ἐφαρμογὴ γιὰ τὴν λογιστικὴν, ὀπτικὴν καὶ ἀκουστικὴν ἐκμάθησιν τῶν παντοίων μουσικῶν διαστημάτων μὲ θέμα Πυθαγόρειος Ἀνθυφαίρεσις ἢ Ἀνταναίρεσις»
- 13.40 **Συζήτηση - Λήξη πρωϊνῶν συνεδριῶν**

Παρασκευή 14 Δεκεμβρίου 2012

ἀπόγευμα

Μεγάλη Αΐθουσα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις

2η ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: π. Σπυρίδων Ἀντωνίου

- 17.00 **Stanislava Georgieva**, «Long Echemata in Thirteenth Century Stichera»
- 17.20 **Yanko Marinov**, «Codex Parisinus Coislinianus 41 and its Stichera with Long Melismatic Medial Intonations (echemata)»
- 17.40 **Plamen Petrov**, «Music and Illumination in the Sticherarion Sinaiticus Graecus 1224»
- 18.00 **Φλόρα Κρητικοῦ**, «Ἡ διαφοροποίηση τοῦ μέλους τοῦ Στιχηραρίου κατὰ τὸν 15ο αἰ. Ἡ συμβολὴ τοῦ Μανουὴλ Χρυσάφη»
- 18.20 **Βασίλειος Σαλτερῆς**, «Τὰ δογματικὰ θεοτοκία τοῦ Γεωργίου Ραιδεστηνοῦ ὡς δεῖγμα προδρομικοῦ καλλιπισμοῦ τοῦ στιχηραριοῦ μέλους»
- 18.40 Συζήτηση – Λήξη 2ης ἀπογευματινῆς συνεδρ

ἑσπέρα, ὥρα 20.00

Μεγάλη Αΐθουσα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ψαλτικὴ ἐκδήλωση

Χορὸς Ψαλτῶν τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος
«Ἱερεὺς Παῦλος ὁ Σκοπελίτης»

Χοράρχης· ὁ μουσικώτατος κ. Δήμος Τσίμπος

Χορὸς Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος
Χοράρχης· ὁ πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης
π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου

Άμφιδέατρο «Ίωάννης Δρακόπουλος»

Όλιγόλεπτες Παρουσιάσεις

5η ΠΡΩΪΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Φλώρα Κρητικού

- 9.30 **Μιχαήλ Μαντζανᾶς**, «Μουσική καὶ Ἑῆδος ἀπὸ τὸν Πλάτωνα ἕως τὸν Χρῦσανθο»
- 9.40 **Ἀνδρέας Ἀναστασιάδης**, «Ἡ Μέθοδος τῶν Ἑρωταποκρίσεων καὶ ἡ σύγχρονη προσέγγιση τῆς Ψαλτικῆς Διδασκαλίας»
- 9.50 **Maria Alexandru & ἐρευνητικὴ ομάδα**, «Σύγχρονες ἐρωταποκρίσεις σχετικὰ μὲ ἔννοιες κλειδιὰ τῆς Ψαλτικῆς στὸ Παλαιὸ Σύστημα: Μετροφωνία, Παραλλαγή καὶ Μέλος»
- 10.00 **Εὐάγγελος Σολδᾶτος**, «Ἡ σοφωτάτη Παραλλαγή τοῦ Πλουσιαδηνοῦ· ἐρμηνεῖα μέσα ἀπὸ τὴν προφορικὴ παράδοση»
- 10.10 **Βασίλειος Χάδος**, «Ὁ ρόλος τοῦ ἡμιφθόρου στὴ μεσοβυζαντινὴ παρασημαντικὴ καὶ ἡ θέση του στὴ διαχρονικὴ ἐξέλιξη τῆς μελοποιίας»
- 10.20 **Χαράλαμπος Συμεωνίδης**, «Ἱστορικὴ διερεύνηση τῶν διαστημάτων τῶν χρωματικῶν Ἦχων, β' καὶ πλ. β', τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς»
- 10.30 **Νικόλαος Καραμάνης**, «Περὶ τῶν μουσικῶν διαστημάτων τοῦ εὐρύθμου καὶ ἑναρμονίου Βυζαντινοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μέλους»
- 10.40 **Χαράλαμπος Σπυρίδης & Μιχαήλ Χουρδάκης**, «Ἡλεκτρονικὴ ἀνάλυση τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς»
- 10.50 **Χρυσοβαλάντης Ἰωαννίδης**, «Χαράλαμπος Παπανικολάου· ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του»
- 11.00 **Συζήτηση - Διάλειμμα**

Ἀμφιδέατρο «Ἰωάννης Δρακόπουλος»

Ἰολιγόλεπτες Παρουσιάσεις

6η ΠΡΩΪΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος· Δημήτριος Μπαλαγεῶργος

- 12.00 **Δημοσθένης Σπανουδάκης**, «Μία μικροαναγωγικη-στατιστική ἀνάλυση σὲ μέλη τοῦ παλαιοῦ Στιχηραρίου. Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ φαινομένου τῆς ἐξήγησης»
- 12.10 **Κωνσταντῖνος Φωτόπουλος**, «Οἱ θέσεις τοῦ συντόμου στιχηραρικοῦ μέλους μὲ ἄξονα τὸ ἔργο τοῦ Πέτρου Πελοποννησίου»
- 12.20 **Ἄνδρέας Πετράκης**, «Συγκριτικὴ μελέτη μουσικῶν θέσεων ἀπὸ τὰ ἰδιόμελα τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς τοῦ Ἰακώβου Πρωτοψάλτου»
- 12.30 **Δημήτριος Γαλάνης**, «Καταγραφὴ ἐνδεικτικῶν μελωδικῶν γραμμῶν-θέσεων ἀπὸ τὸ Δοξαστάριον Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου»
- 12.40 **Δημήτριος Παπαγεωργίου**, «Ἑρμηνεῖα τῶν χαρακτηριστικῶν ποιότητων ἀπὸ τὴν ἀναλυτικὴ ἐπεξηγηματικὴ γραφὴ τοῦ Β. Νικολαΐδου, ἄρχοντος πρωτοψάλτου τῆς ΜΧΕ»
- 12.50 **Κωνσταντῖνος Λανάρας**, «Αἰσθητικὴ προσέγγιση τῶν Ἀνοιξανταρίων τοῦ Ἰωάννου Κουκουζέλη μὲ βάση τὴν γραπτὴ παράδοση (τῆς Νέας Μεθόδου)»
- 13.00 **Σωτήριος Δεσπότης**, «Μορφολογικὲς παρατηρήσεις στὸ μουσικὸ ἔργο τῶν Χαβιαρά - Randhartinger»
- 13.10 **Ἀλέξιος Κακουλίδης**, «Σύγχρονες ἐρωταποκρίσεις σχετικὰ μὲ τὴν αἰσθητικὴ τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς»
- 13.20 **Γεώργιος Ντόβολος**, «Ἡ λειτουργία τοῦ ἰσοκρατήματος στὸ ψαλτικὸ μέλος»
- 13.30 **Κωστής Δρυγιαννάκης**, «Ἰσοκράτημα καὶ ἐκτελεστικὲς πρακτικὲς στὴν ψαλτικὴ δισκογραφία»

13.40 Συζήτηση - Λήξη πρωϊνῶν συνεδριῶν

Σάββατο 15 Δεκεμβρίου 2012

ἀπόγευμα

Ἀμφιθέατρο «Ἰωάννης Δρακόπουλος»

Ὀλιγόλεπτες Παρουσιάσεις

3η ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος Ἀχιλλεὺς Χαλδαιάκης

- 17.00 **Κωνσταντῖνος Σιάχος**, «Ἡ μουσικὴ κίνηση στὸν Μυστρᾶ κατὰ τὴν Παλαιολόγειο περίοδο (1262-1460)»
- 17.10 **Nevena Stanic**, «Paleographical analysis of the Greek manuscript Z I 62 from the Museum of Serbian Orthodox Church in Belgrade»
- 17.20 **Gordana Blagojevic**, «Byzantine ecclesiastical music as a concert event: current case in Serbia»
- 17.30 **Adrian Sirbu**, «Ἐφορολογικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης στὴν Μολδαβία. Οἱ συνθέτες Ἰωσήφ καὶ Βησσαρίων»
- 17.40 **Ἐμμανουὴλ Σουργιαδάκης**, «Πρόσωπα καὶ πράγματα τῆς Ψαλτικῆς στὴν Κωνσταντινούπολη τοῦ 17ο αἰώνα μέσα ἀπὸ ἀδημοσίευτα ἔγγραφα τοῦ Ἀρχιεπιφυλακείου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου»
- 17.50 **Δημήτριος Παπαδημητράκης**, «Ἡ ἐνσωμάτωση τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς στὸν πολιτισμὸ τῆς Νέας Ἑλλάδος μετὰ τὴν ἐλληνικὴ ἐπανάσταση τοῦ 1821 – Τεκμήρια ἀπὸ τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους»
- 18.00 **Χριστόδουλος Βασιλειάδης**, «Ἡ ἐναρμόνιση τῆς ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς σύμφωνα μὲ τὸν Στυλιανὸ Χουρμούζιο τὸν Κύπριο»
- 18.10 **Theodhor Peci**, «Ἡ προσαρμογὴ τοῦ βυζαντινοῦ καὶ μεταβυζαντινοῦ ψαλτικοῦ ρεπερτορίου στὴν Ἀλβανικὴ γλῶσσα»
- 18.20 **Βασιλικὴ Γούση**, «Διάδοση καὶ προσληψιμότητα τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης στὸ Κογκό»
- 18.30 **Ἀθανάσιος Παῖθανᾶς**, «Workshop χορωδιακῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς στὸ Σχολεῖο Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς Λιβάνου (SEM)»

18.40 Συζήτηση

19.00 Λήξη τοῦ Συνεδρίου – Πορίσματα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΑΛΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Πέμπτη, 13 Δεκεμβρίου 2012

Μεγάλη Αΐδουσα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ἑσπέρα, ὥρα 20.20

Χορὸς Ψαλτῶν «Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

Χοράρχης· Ἀχιλλεὺς Χαλδαιάκης

Ἀναπληρωτῆς Καθηγητῆς – Πρωτοψάλτης

ἰ. ν. Ἀγίας Βαρβάρας Αἰγάλεω

Μελοποιήματα θεωρητικογράφων τῆς Ψαλτικῆς

- Καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν· Στίχος ἀπ' τὸν Πολυέλεο Δοῦλοι, Κύριον Μανουὴλ τοῦ Χρυσάφη (μέσα 1ε' αἰ.). Ἐξήγηση Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος († 1840) [ΜΠΤ 704, φφ. 100v-101r]. Ἦχος α' Ἀνανες.
- Οἱ τὰ χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες· Χερουβικό, μέλος ἱερέως Ἰωάννου Πλουσιαδηνοῦ (τέλη 1ε' - ἀρχὲς 1ς' αἰ.) [τμῆμα]. Ἐξήγηση Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος [ΜΠΤ 705, φφ. 1r-2v]. Ἦχος δ' Ἀγία.
- Σήμερον γεννᾶται ἐκ παρθένου· Δοξαστικὸ τῆς Θ' Ὁρας τῶν Χριστουγέννων, μελοποιημένο ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Κώνστα τὸν Χῖο († 1840). Ἐξήγηση Ἀχιλλέως Γ. Χαλδαιάκη [ΕΒΕ 1868, φφ. 247v-248v]. Ἦχος πλ. β' Νεχεανες.
- Ἦλθεν ἡ φωνὴ τῆς χάριτος· Μάθημα στὴν ἑορτὴ τοῦ γενεσίου τοῦ τιμίου Προδρόμου, μέλος Γαβριὴλ ἱερομονάχου ἐκ τῆς μονῆς τῶν Ξανθοπούλων (μέσα 1ε' αἰ.) [τμῆμα]. Ἐξήγηση Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος [ΜΠΤ 731, φφ. 354r-356v]. Ἦχος β' Νεανες.

Παρασκευή, 14 Δεκεμβρίου 2012

Μεγάλη Αΐδουσα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ἑσπέρα, ὄρα 20.00

Χορὸς Ψαλτῶν τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς

τῆς Μητροπόλεως Χαλκίδος

«Ἱερὸς Παῦλος Σκοπελίτης»

Χοράρχης· Δήμος Τσίμπος

Λαμπαδάριος ἰ. ν. Ἁγίου Νικολάου Χαλκίδος

- ❶ Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν· Ἰδιόμελο τῆς Γ΄ Ὠρας τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Πέτρου λαμπαδαρίου τοῦ Πελοποννησίου († 1778) κατ' ἐξήγησιν Γεωργίου Βιολάκη. ᾠχος πλ. β΄ Νεχεανες.
- ❷ Πρὸ τῆς γεννήσεως τῆς σῆς· Ἰδιόμελο τῆς Γ΄ Ὠρας τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Κωνσταντίνου Πρωτοψάλτου τῆς ΜΧΕ († 1862). ᾠχος πλ. δ΄ Νεαγιε.
- ❸ Ἰωσήφ, εἶπέ ἡμῖν Τροπάριο Ἰδιόμελο τῆς Γ΄ Ὠρας τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Παναγιώτου Χρυσάφου τοῦ Νέου († 1685). ᾠχος γ΄ Νανα.
- ❹ Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών – [λέγει] μεγάλης βουλῆς ἄγγελος· Στίχος ἐκ τοῦ Πολυελέου Δοῦλοι, Κύριον Πέτρου Μπερεκέτη (ἀρχὸς ιη΄ αἰ.) μὲ ἀρμοδίους γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων ἐξωψαλμικοὺς στίχους. ᾠχος πλ. δ΄ Νεαγιε.
- ❺ Ὁ ἄναρχος ἄρχεται· Τὸ Τροπάριο τῆς Προφητείας εἰς τύπον Τρισαγίου γιὰ τὴν Ἀκολουθία τῆς Τριδέκτης κατὰ τὸ ἀσματικὸ-ἐνοριακὸ Τυπικόν, σὲ λειτουργικὴ προσαρμογὴ καὶ μέλος Γρηγορίου Στάθη
- ❻ & Παρεκβολὴ κρατήματος ἐκ τῆς «ποταμίδος» τοῦ Λασκάρως (ἀ΄ ἡμισυ τοῦ ιε΄ αἰ.). ᾠχος β΄ Νεανες.

Παρασκευή, 14 Δεκεμβρίου 2012

Μεγάλη Αΐδουσα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ἑσπέρα, ὥρα 20.00

Χορὸς Κληρικῶν Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Δημητριάδος &

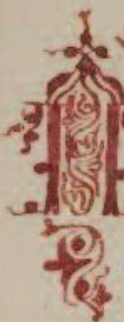
Χοράρχης· π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου
Ἀρχιμανδρίτης

-
- ♠ *Τὰ σύμπαντα σήμερον - Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ*· Πεντηκοστάρια τοῦ Ὁρθρου τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Μανώλη Χατζημάρκου. ᾠχος β΄ & πλ. β΄.
 - ♠ *Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ*· Δοξαστικὸ Ἀποστίχων τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγ. Νικολάου (πολιούχου τοῦ Βόλου). Μέλος Κυριακοῦ Ἀργυροπούλου († 2006). ᾠχος πλ. β΄ Νεχεανες.
 - ♠ *Μάγοι Περσῶν βασιλεῖς*· Δοξαστικὸ τῆς Λιτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Κυριακοῦ Ἀργυροπούλου († 2006). ᾠχος πλ. α΄ Ανεανες.
 - ♠ *Δεῦτε πιστοί - Ἄκουε οὐρανέ*· Τροπάρια τῆς 5΄ Ὠρας τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Στεφάνου Λαμπαδαρίου “ὡς γράφεται καὶ ψάλλεται παρὰ” τοῦ πρωτοψάλτου Μιχαὴλ Μελέτη. ᾠχος α΄ Ανεανες & δ΄ Αγια.
 - ♠ *Δεῦτε χριστοφόροι λαοί*· Τὸ Δοξαστικὸ τῆς 5΄ Ὠρας τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Στεφάνου Λαμπαδαρίου “ὡς γράφεται καὶ ψάλλεται παρὰ” τοῦ πρωτοψάλτου Μιχαὴλ Μελέτη. ᾠχος πλ. α΄ Ανεανες.
 - ♠ *Μεγάλυνον ψυχὴ μου - Στέργειν μὲν ἡμᾶς*· Ἡ Καταβασία τῆς δ΄ ὥδῆς τοῦ ἱαμβικοῦ Κανόνος. Μέλος ἀργὸ εἰρμολογικό, Πέτρου Πελοποννησίου. ᾠχος α΄ Ανεανες.
 - ♠ *Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς*· Τὸ Ἐξαποστειλᾶριο τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Μανώλη Χατζημάρκου. ᾠχος τρίτος Νανα.
 - ♠ *Εὐφραίνεσθε δίκαιοι*· Στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν Αἰῶνων τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Μανώλη Χατζημάρκου. ᾠχος δ΄ Λέγετος.
 - ♠ *Σήμερον ὁ Χριστός*· Δοξαστικὸ τῶν Αἰῶνων τῶν Χριστουγέννων. Μέλος Μανώλη Χατζημάρκου. ᾠχος β΄ Νεανες.

Μέθοδος Ἡ κρημονη **Τ**ων ἁγίων πρώτων κρη
μονων καὶ **Γ**εωργίου **Τ**ου δαμασκηνίου καὶ
; **Γ**εωργίου **Τ**ου χερουσόμου ; ~

Αὐτὰ φωνησάντα **Σ**ημάσια ; δεκατέσσαρα
καὶ ὀκτώ λέγονται **Σ**ημάσια ; **Α**ὐτὰ
Σημαίνονται ἐν τοῖς χαρακτοῖς καὶ ἐπὶ πολλαῖς
αὐτὰ καὶ ἐν ἀριθμῶν. ἄλλα λέγονται
Σώματα. **Π**ρόσματα. **Σ**χηματα. καὶ ὄψαι ; ~
τόμοι. **Σ**ημάτια. μέλη **Σ**ημάσια. καὶ ὄψαι ; ~

Ηὼς λέγονται τόμοι καὶ **Σ**ημάσια καὶ ποθεῖ κα
λοῦνται ; **Σ**ώματα **Π**ρόσματα καὶ ὄψαι ; ~

Τόμοι καὶ λέγονται διὰ τὸ αὐτὸ ἴδιον τοῦ ἴσου
ἐμφανηθῶν, καὶ μετὰ, φαίνονται τὴ
ἀδυνατον. **Μ**ελεῖ δὲ ὅτι ἐξ ἁλλήλων ἴσων,
ἄριστος ἴσος ἔχεις ἐξέφεται. **Σ**ημάσια
ὅτι **Σ**ημαίνονται τὰ **Σ**ημάσια αὐτὰ καὶ τὰ
φωναί, καὶ τὰ μέλη τῶν. **Σ**ημάσια δὲ
ὄψαι ὄψαι φαίνονται. καὶ ἡ τὰ λέξις ἴσος

~
~

Τὸ IBM

Τὸ Ἰδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας συστήθηκε ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν πξ' συνεδρία τῆς 24ης Ἰουνίου τοῦ 1970, ὕστερα ἀπὸ εἰσήγηση τοῦ μακαριστοῦ μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κυροῦ Διονυσίου πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Θείας Λατρείας καὶ Τέχνης Μόνιμον Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν. Λειτουργεῖ σύμφωνα μὲ τὸν Κανονισμό 17/1981 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ("Ἐκκλησία" ἔτος ΝΖ', τεῦχος Β', ἄρ. 3/16.9.1981), καὶ ΦΕΚ 135, τεῦχος πρῶτο, 10.11.1982. Διευθύντης καὶ ἐκδότης τῶν ἐκδοτικῶν σειρῶν τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ὁ Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κ. Γρηγόριος Θ. Στάθης.

IBM

The Institute of Byzantine Musicology was established by the Holy Synod of the Church of Greece during its 87th meeting that took place on 24 June 1970, following a proposal made by the Metropolitan of Serbia and Kozani, the Most Reverend Mgr Dionysius, addressing the Committee assembled to regulate matters pertaining to the Holy Worship and Art of the Permanent Synod Committee. The Institute of Byzantine Musicology functions according to the Regulations 17/1981 of the Holy Synod of the Church of Greece Ecclesia 50th year, vol. II, No 3/16.9.1981, and FEK [Official Government Bulletin] 135, vol. 1/10.11.82). The direction of the Foundation is entrusted personally to Prof. Gregorios Th. Stathis.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΔΡΥΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ